

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/180/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217216121
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2217216121.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: Obec Lehnice, IČO: 00 305 553, so sídlom Lehnice 89, proti žalovaným: 1. O. L., nar. X.X.XXXX, bytom Y. XXX, 2. S. B., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXX, o vypratanie bytu, na odvolanie žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 17C/39/2017-76 zo dňa 11. januára 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť vypratať byt č. X nachádzajúci sa v X bytovej jednotke nižšieho štandardu v obci Y., a to v bytovom dome so súpisným číslom XXX, postavenom na parcele registra „C“ číslo 212/15 zapísanom na LV č. XXX pre katastrálne územie: W. Y., obec Y., okres Dunajská Streda, v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1. a 2. v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 712a ods. 9 Občianskeho zákonníka, s poukazom aj na procesné ustanovenia § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne súd argumentoval tým, že dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. V konaní bolo preukázané vlastníctvo žalobcu k predmetnému bytu. Nájomný vzťah založený zmluvou existoval v období od 23.11.2011 do 22.11.2014, teda zanikol uplynutím dohodnutého času nájmu k 22.11.2014, t.j. od 23.11.2014 žalovaní 1. a 2. užívajú predmetný byt neoprávnene, t.j. bez akéhokoľvek právneho titulu (poukaz na čl. IV ods. 1 a ods. 2 písm. a/ zmluvy o nájme). Skutočnosť, že žalovaní nemajú právny titul užívania k predmetnej nehnuteľnosti, napriek tomu ju naďalej užívajú a nehnuteľnosť nevypratali, žalovaní uznávali a nijakým spôsobom nesporovali, pričom v rámci ich povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti neoznačili žiadnu skutočnosť, resp. nenavrhlí v konaní žiaden dôkaz, ktoré by boli spôsobilé účinne vyvrátiť skutkové tvrdenia žalobcu. Obrana žalovaných spočívala v nepriaznivej finančnej situácii, dôvodoch neplatenia nájomného a súvisiacich úhrad pri predmetnom nájomnom byte, je pre účely tohto konania právne irelevantná, pretože nemá vplyv na zistený skutkový a právny stav veci. Žalobca bol nútený riešiť ochranu svojho vlastníctva predmetnou žalobou, keďže žalovaní užívajúci predmetný byt bez právneho titulu, tento dobrovoľne nevypratali. Vzhľadom na skutočnosť, že v spoločnej domácnosti so žalovanými bývajú aj dve maloleté deti, uložil okresný súd žalovaným

povinnosť predmetný byt vypratať v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a to a to bez nároku na bytovú náhradu s poukazom na § 712a ods. 9 veta prvá Občianskeho zákonníka.

4. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keďže bol žalobca v spore plne úspešný, má právo na náhradu trov konania proti žalovaným v rozsahu 100 %.

5. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní, ktorým navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Argumentovali tým, že sa zmenili skutočnosti, keď žalovaná 2. sa zamestnala, žalovaný 1. od marca 2019 nastupuje do práce. Žiadajú o šancu splácať dlh, pričom sú si vedomí svojej nedbanlivosti. Nemajú kam ísť s maloletými deťmi.

6. Žalobca odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalovaných sa písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je dôvodné v zmysle § 387 CSP potvrdiť.

8. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na stručné a správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

9. V konaní bolo dokazovaním nesporne preukázané a nenamietali to ani žalovaní, že nájomný vzťah k predmetnému bytu, ktorý vznikol na základe zmluvy o nájme bytu zo dňa 23.11.2011 na dobu určitú do 22.11.2014, skončil uplynutím tejto doby. Žalovaní v konaní ani v odvolaní netvrdili skutočnosť, že by následne bola uzavretá nejaká ďalšia nová nájomná zmluva. Keďže v danom prípade už účinne a platne došlo k ukončeniu predmetného nájmu bytu, uplynutím doby určitej dňa 22.11.2014, odkedy žalovaní užívajú predmetný byt bez právneho dôvodu, nemalo by ani prípadné dodatočné zaplatenie dlhov vplyv na uplynutie doby určitej a nemôže spôsobiť ani obnovenie nájomného vzťahu. Uhradenie dlhu na nájmomnom a platbách spojených s užívaním bytu zostáva povinnosťou žalovaných i napriek ukončeniu nájomného vzťahu, i po vypratání predmetného bytu. Žalovaná od 23.11.2014 predmetný byt užívajú bez akéhokoľvek právneho dôvodu, v dôsledku čoho vlastník predmetného bytu mal právo s použitím súdom prvej inštancie cit. § 126 Občianskeho zákonníka domáhať sa ukončenia neoprávnených zásahov žalovaných a osôb s nimi v byte žijúcich do vlastníckeho práva k predmetnému bytu a teda domáhať sa vypratania bytu predmetnou žalobou. Prvoinštančný súd preto správne v súlade so zákonom preskúmaným rozsudkom žalovaným uložil povinnosť predmetný byt vypratať. Prvoinštančný súd tiež správne s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia § 712a ods. 9 Občianskeho zákonníka uzavrel, že žalovaným nevzniklo, v súvislosti so zánikom nájmu dohodnutého na určitý čas, ani právo na bytovú náhradu, čo napokon žalovaní ani nespochybovali.

10. V danom prípade nemohlo dôjsť ani ku konkludentnému obnoveniu zmluvného nájomného vzťahu medzi stranami. Pokiaľ žalovaní, ktorí predmetný byt naďalej, hoci bez právneho dôvodu, užívajú a požívajú tiež služby spojené s užívaním bytu a za toto užívanie by aj prípadne hradili žalobcovi (platenie

platieb však v konaní nebolo tvrdené a ani preukázané), plnili by si tak svoju povinnosť, keďže užívaním bytu bez právneho dôvodu na ich strane vzniká bezdôvodné obohatenie, ktoré musí vydať tomu, na úkor koho k bezdôvodnému obohateniu dochádza (§ 451 a § 456 Občianskeho zákonníka). Uvedenej povinnosti zodpovedá na druhej strane právo žalobcu toto bezdôvodné obohatenie prijímať. Zo samotnej skutočnosti na jednej strane prípadného uhrádzania platieb za užívanie bytu žalovými a na druhej strane prijímania týchto platieb zo strany žalobcu, bez ďalšieho i vzhľadom na okolnosti daného prípadu, nie je možné vyvodiť, že by medzi účastníkmi došlo ku konkludentnému uzavretiu zmluvy o nájme bytu, ktorá v zmysle zákona nemusí byť písomná (§ 685 a § 686 Občianskeho zákonníka). Právny úkon a prejav vôle je síce možné v zmysle § 35 Občianskeho zákonníka urobiť i iným ako výslovným spôsobom, teda konkludentne, ale muselo by ísť o spôsob nevzbudzujúci pochybnosti, čo chcel účastník prejavíť. Vzhľadom na to, zo samotnej skutočnosti, že i keby odporkyňa uhrádzala za byt platby a navrhovateľ ich prijíma, nie je možné vyvodiť, že by najmä navrhovateľ chcel týmto úkonom prejavíť vôľu, uzavrieť medzi novú nájomnú zmluvu. Nič na tom nemení skutočnosť, že odporkyňa prejavila záujem o pokračovanie nájmu.

11. V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práva oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

12. Vyššie citované ustanovenie zakotvuje významné interpretačné pravidlo. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník ani iná norma Slovenskej republiky nedefinuje, vo všeobecnosti možno hovoriť o takých pravidlách morálneho charakteru, ktoré sú všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám potom možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

13. Ani odvolací súd v predmetnom uplatňovaní si zákonom podloženého legitímneho nároku žalobcu na vypratanie predmetného bytu, nevidel žiaden rozpor s dobrými mravmi a to ani s prihliadnutím na okolnosti na strane žalovaným. Žalobou uplatnený nárok žalobcu na vypratanie predmetného bytu je legitímnym nárokom, ktorý vznikol po splnení všetkých zákonom stanovených podmienok a po tom, ako uplynul dohodnutý čas nájmu, zohľadniac tiež skutočnosť, že žalovaní dlhodobo hrubo porušovali svoje základné povinnosti vyplývajúce z nájmu predmetného bytu tým, že neplatili riadne a včas nájomné a služby spojené s užívaním bytu. Odhliadnuc od toho, i keby došlo zo strany súdu k zamietnutiu návrhu na vypratanie bytu, táto skutočnosť sama o sebe by neobnovila nájomný vzťah medzi stranami (ak by nedošlo k uzavretiu novej nájomnej zmluvy), žalovaní by naďalej predmetný byt užívali bez právneho dôvodu. Pokiaľ finančná a majetková situácia neumožňuje žalovaným riadne a včas uhrádzať nájomné a platby za plnenia spojené s užívaním predmetného bytu, bude i v ich záujme, aby si zabezpečili iný byt s menšími nákladmi.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potom irelevantným, v akom rozsahu, odkedy, v akej výške a či vôbec majú žalovaní dlh na nájomnom a na platbách za služby spojené s užívaním predmetného bytu. V danom prípade nemohlo zavážiť ani to, že žalovaní nemajú zabezpečenú inú možnosť bývania.

15. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, po vyčerpaní odvolacích dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výrokoch vecne správny, včítane výroku o náhrade trov konania, ktorý nebol napadnutý osobitnou odvolacou argumentáciou, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

16. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalobcovi vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP <. v spojení s § 396 ods. 1 CSP <.), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP <. v spojení s § 396 ods. 1 CSP <. musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP <. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalobca v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľal a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

18. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

19. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP <. v spojení s § 396 ods. 1 CSP <. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

20. Odvolací súd s ohľadom na vyššie uvedené žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným nepriznal.

21. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).